

Joanna Niemiec
Uniwersytet Jagielloński
Wydział Filologiczny

Streszczenie

*Analiza porównawcza potrzeb językowych
osób uczących się języka angielskiego specjalistycznego:
badanie potrzeb językowych studentów oraz potrzeb dydaktycznych nauczycieli*

Celem pracy było przeprowadzenie analizy potrzeb interesariuszy wewnętrznych (studentów medycyny i nauczycieli języka angielskiego do celów medycznych) oraz zewnętrznych (praktykujących lekarzy i pracodawców) z Polski, Włoch oraz Rumunii. Powodem podjęcia badań nad tą tematyką była stosunkowo niewielka liczba publikacji z zakresu praktycznej analizy potrzeb językowych (Long, 2005; Serafini et al., 2015). Ponadto większość badań stosowała dwie metody oraz wykorzystywała materiał badawczy składający się z dwóch grup respondentów. Autorzy tacy jak: Brown (1995; 2001; 2016), Long (2005), West (1994), Witkin i Altschuld (1995) zalecają przeprowadzanie badań na bardziej zróżnicowanej grupie respondentów przy użyciu różnorodnych metod. Long (2005) zwraca szczególną uwagę na niewielką liczbę badań pilotażowych przeprowadzanych przed głównym badaniem. Jednocześnie zauważa, że triangulacja, która przyczynia się do uwiarygodnienia wyników oraz bardziej wnikliwej interpretacji jest rzadko wykorzystywaną metodą.

W niniejszej pracy 4 grupy respondentów z wymienionych krajów zostały przebadane za pomocą metod jakościowych i ilościowych (wywiad swobodny, wywiad częściowo ustrukturyzowany i kwestionariusz). Z kolei zastosowanie triangulacji źródeł danych i triangulacji metod zapewniło wysoką jakość przeprowadzonych badań. Przed zasadniczym badaniem naukowym zostało przeprowadzone badanie pilotażowe co pozwoliło na zweryfikowanie adekwatności doboru metod badawczych oraz sprawdzenie poprawności sformułowanych pytań i instrukcji dla respondentów. Ponadto, praca zawiera praktyczne

wskazówki do właściwego przeprowadzenia analizy potrzeb językowych i tym samym może być modelem dla nauczycieli akademickich chcących podjąć taką tematykę badań.

Rozprawa doktorska liczy 206 stron i składa się ze wstępu, siedmiu rozdziałów, konkluzji, 12 aneksów, bibliografii, streszczenia i abstraktu. Dodatkowo praca zawiera listę skrótów. Część teoretyczna obejmuje rozdziały 1-5. Rozdział pierwszy przybliżył pojęcie ESP - zostały zaprezentowane charakterystyczne cechy ESP oraz jego subkategorie. Rozdział drugi koncentruje się wokół różnych definicji potrzeb, od tych najbardziej oczywistych po potrzeby postrzegane jako *prawa* (Benesch, 2001), a także potrzeby dotyczące nauczyciela. Rozdział trzeci prezentuje różne odmiany analiz potrzeb językowych, będących ważnym punktem odniesienia przy opracowaniu programów nauczania ESP. Rozdział czwarty omawia podmioty zaangażowane, w tym uczestników kursu ESP, fachowców, zleceniodawców oraz nauczycieli praktyków. Rozdział piąty prezentuje metody jakie mogą posłużyć do przeprowadzenia analizy potrzeb językowych. Na część badawczą składają się dwa kolejne rozdziały. Rozdział szósty zawiera opis badania, w którym udział wzięło 327 respondentów z trzech zróżnicowanych kulturowo krajów: Polski, Włoch oraz Rumunii. Dane zostały zebrane za pomocą trzech procedur badawczych, a następnie wyniki zostały porównane i połączone, aby w ten sposób zapewnić wyższą jakość prowadzonych badań i ograniczyć błąd pomiaru. Rozdział siódmy jest opatrzony wykresami ilustrującymi pozyskane wyniki oraz prezentuje wysnute na ich podstawie wnioski.

Kraków, 18.04.2019 r.